

Landelijke Studentenvakbond

Retouradres Drieharingstraat 6 3511 BJ Utrecht

Dr. S. Van Haersma-Buma
Informateur voor de kabinetsformatie 2025/2026

De Tweede Kamer
T.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum 20 November
Betreft Informatie en adviezen aan de informateur

**Landelijke Studentenvakbond
bestuur**

Drieharingstraat 6
3511 BJ, Utrecht
www.lsvb.nl

Contactpersoon

Luuk Bruijnen
+31 6 42 63 59 40
vicevoorzitter@lsvb.nl

Geachte heer Van Haersma-Buma,

Als informateur bent u recent gestart om een vervolg te geven aan het huidige (in)formatieproces. Vanuit de eigen taak en verantwoordelijkheid denkt de Landelijke Studentenvakbond (LSVb) ook graag mee in de kabinetsformatie. Het welzijn van studenten staat onderdruk en met deze brief vragen wij uw aandacht voor een aantal punten uit onze advisering die hierin behulpzaam zijn.

De basisbeurs moet verhoogd worden

Om het welzijn van studenten te verbeteren moet het nieuwe kabinet de basisbeurs verhogen. Studeren wordt steeds duurder en voor vele jongeren onbetaalbaar. Slechts 12% van de jongeren zegt financieel gezond te zijn.¹ Huurprijzen stijgen fors en blijven dit doen. Hierdoor zal studeren alleen nog betaalbaar zijn voor studenten die draagkrachtige ouders hebben. De basisbeurs was terug gebracht om het studeren toegankelijker te maken. Door de hoge kosten zijn studenten alsnog gedwongen om bij te lenen en te werken naast hun studies en stages. Nederlandse studenten werken het meest naast hun studie in geheel Europa.² Dat terwijl meeste studies 30 á 40 uur in de week van studenten vragen. Op basis van de gemiddelde kosten vastgesteld door NIBUD komen studenten 651,- euro tekort.³ De uitwonende basisbeurs moet daarom worden verhoogd naar 965,- euro per maand. Dan kunnen studenten die werken naast hun studie en geld van hun ouders krijgen rondkomen zonder ook nog te hoeven lenen. Hiermee blijft studeren toegankelijk en betaalbaar voor alle studenten.

De rente op studie schuldnaar0%

Maandelijks groeit de schuld van miljoenen studenten en afgestudeerden. De rente op een studieschuld wordt elke maand bepaald over het totale bedrag wat een student bij DUO heeft geleend. Dat betekent dat ook de rente die vorige maand is bijgeschreven hierin wordt meegenomen. De LSVb pleit voor een directe beëindiging van deze nachtmerrie voor studenten. Toen het leenstelsel ingesteld werd was de belofte dat het rentevrij lenen zou zijn, een belofte die niet

¹ Deloitte: Financiële gezondheid van Nederlandse huishoudens in 2024.

² Statistieken van Eurostat - Employment rates by citizenship - quarterly data.

³ Cijfers van Nibud – wat kost studeren.

Landelijke Studentenvakbond

is nagekomen. Miljoenen studenten hebben daarom massaal geleend en gigantische schulden opgebouwd door de rente. Als de rente op 0% zou worden gezet, dan hoeven studenten alleen te betalen voor wat zij daadwerkelijk hebben geleend. Dat zorgt voor financiële en mentale rust voor huidige en oud-studenten.

Breid de huurtoeslag uit voor jongeren en onzelfstandige kamers

Studentenhuisvesting verkeert in een betaalbaarheidscrisis. Uitwonende studenten zijn gemiddeld bijna de helft van hun inkomsten kwijt aan woonkosten. De (on)betaalbaarheid van huisvesting is een van de belangrijkste redenen waarom studenten ervoor kiezen om niet uit huis te gaan, en hiermee stellen ze een belangrijk stap richting het volwassen worden uit.⁴ De formerende partijen moeten overwegen huurtoeslag beschikbaar te maken voor onzelfstandige kamers en het huurtoeslagstelsel gelijk trekken voor alle volwassenen. Het huidige systeem maakt daarbij investeren in onzelfstandige huisvesting simpelweg niet aantrekkelijk. Dit zorgt ervoor dat huisvesters op grote schaal kiezen voor het bouwen van studio's. Deze woonvorm is echter veel minder duurzaam vergeleken met het delen van voorzieningen en verergert eenzaamheid en isolatie onder studenten.⁵ Het bouwen van onzelfstandige kamers moet daarom extra gestimuleerd worden en het uitbreiden van huurtoeslag is hierin een belangrijke stap.

Schaf het “bindend” af van het studieadvies

Steeds meer hoger onderwijsinstellingen schaffen het bindend studie advies (bsa) af. De kans op afstuderen verschilt bijna niet tussen studenten die wel of niet een bsa-norm halen. Onderzoek laat zien dat studieresultaten tussen deze groepen niet verschilt en de vertraging van studenten die de norm niet halen minimaal is.⁶ 54% van de studenten ervaart prestatiedruk en 97% ervaart stress in hun studietijd. Studenten noemen het bsa expliciet als voorbeeld van een maatregel die stress en prestatiedruk verhoogt.⁷ Door het bindend van het bsa af te halen kan de politiek met een simpele maatregel het mentale welzijn van studenten verbeteren.

Het doel van de nu lopende informatieronde is om de mogelijkheden te onderzoeken voor een vruchtbare politieke samenwerking met voldoende steun in de volksvertegenwoordiging. Ook vanuit het belang om zo spoedig mogelijk te komen tot een gezaghebbende en daadkrachtige regering, wensen wij u hierbij veel wijsheid en succes. Indien gewenst, zijn wij graag bereid een nadere toelichting te geven op onze adviezen.

Met vriendelijke groet,

Maaïke Krom
Voorzitter

Luuk Bruijnen
Vicevoorzitter

⁴ Landelijke Monitor Studentenhuisvesting 2025.

⁵ Landelijke Monitor Studentenhuisvesting 2023.

⁶ Dit blijkt uit onderzoek van Cornelisz et al. (2024).

⁷ Trimbos Instituut 2023.